

Impactul aderării României la Uniunea Europeană asupra comerțului exterior al țării noastre

Departamentul de Comerț Exterior

Strada Ion Câmpineanu nr. 16

Sector 1, București

+ 4021/4010518; +4021/4010551; +4021/4010556

www.dce.gov.ro

Ianuarie 2006

PREAMBUL

Negocierile la Capitolul 26 – Relații externe au fost deschise și închise provizoriu în cadrul Conferinței de Aderare România – UE din 14 iunie 2000.

În cadrul negocierilor, România a acceptat în întregime legislația comunitară vizând relațiile economice externe și consideră că va fi capabilă să o implementeze în totalitate la momentul aderării.

Astfel, începând cu data aderării la Uniunea Europeană, România va aplica **politica comercială comună a U.E.**, respectiv:

- tariful vamal comun;
- schema de preferințe generalizate (SGP) a UE;
- măsurile de apărare comercială;
- acordurile preferențiale comerciale și de cooperare încheiate cu țările terțe.

Tariful vamal comun

- A fost instituit în 1968, o data cu încheierea procesului de înlăturare a taxelor vamale între țările membre UE și formarea uniunii vamale;
- Tariful vamal comun se aplică uniform pe întreg teritoriul UE, având rolul de:
 - a evita distorsionarea schimburilor prin intermediul taxelor vamale;
 - a evita orientarea schimburilor în funcție de nivelul mai scăzut al taxelor vamale în anumite țări;
 - răspunde nevoii de a menține controlul la frontiera externă.
- Odată cu preluarea Tarifului vamal comun, statele nu mai au posibilitatea de a modifica în mod autonom tariful vamal comun sau de a institui în mod unilateral noi taxe vamale. (Competența în privința modificării tarifului extern comun revine Consiliului de Miniștri, la propunerea Comisiei Europene. Aceasta poartă și negocierile cu țările terțe și cu organismele economice internaționale cum este O.M.C.);
- Tariful vamal comun are **două componente: taxele vamale și nomenclatorul tarifar** (care se referă la: Sistemul Armonizat de Descriere și de Codificare a mărfurilor (SH) - acest Nomenclator are 10241 poziții, regrupate în 21 secțiuni, 97 capitole, la care se adaugă alte două capitole rezervate uzului național și Nomenclatorul Combinat (NC), care include Sistemul Armonizat plus încă două subpoziții, rezultând un cod detaliat, cu opt cifre, reprezentând 9500 poziții - NC corespunde exigențelor comerțului intra-comunitar și exporturilor țărilor comunitare către restul lumii);
- Aplicarea tarifului vamal comun se va face **fără adoptarea unei legislații naționale** specifice. După data aderării României la UE, nivelul taxelor vamale aplicabil va fi, în ansamblu, mai redus față de nivelul actual al taxelor vamale aplicate de România. Preluarea tarifului vamal comun va conduce la obținerea, pentru operatorii economici români, a unor condiții de acces la mărfurile din import, similare celor din UE.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

Tariful Integrat al Comunităților Europene (TARIC)

- TARIC - a fost stabilit în baza Articolului 2 al Reglementării Consiliului nr. 2658/87/CEE de la 2 iulie 1987 privind nomenclatorul statistic și tarifar și Tariful Vamal Comun.
- TARIC-UL se bazează pe Nomenclatura Combinată (NC) care are aproximativ 10.000 de titluri (codificate în 8 cifre) și care constituie nomenclatorul de bază pentru Tariful Vamal Comun, precum și pentru întocmirea statisticilor de comerț exterior al Comunității și de comerț între Statele Membre.
- TARIC cuprinde aproximativ 18.000 de subdiviziuni (codificate cu două cifre suplimentare sau cu un cod adițional) create pentru a face distincție între diverse aspecte: eliminarea tarifului, cotele tarifare, preferințele tarifare (inclusiv cote și plafoane de tarifare), sistemul generalizat de preferințe tarifare (SGP) aplicabil țărilor în curs de dezvoltare, taxe antidumping și cu caracter protecționist, taxe cu caracter protecționist, componente agricole, valori per unitate, valori standard de import, prețuri de referință și minime, interziceri la import, restricții la import, supravegherea importurilor, interziceri la export, restricții la export, supravegherea exportului, refinanțarea exportului.
- După data aderării României la UE, **TARIC-ului va putea fi accesat direct pe site-ul web al UE**, de unde se pot obține informații detaliate cu privire la taxele vamale și alte elemente ale regimului de import (SGP, regim preferențial, taxe antidumping) pe produs (conform NC) și țară de origine.

http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/database/taric/index_en.htm

Intrastat – statistica de comerț intra-comunitar

- În momentul în care România va deveni membru al UE și parte a Pieței Unice, formalitățile vamale pentru comerțul desfășurat cu celelalte state membre UE dispar. Aceste formalități vamale vor fi însă înlocuite de o serie de declarații suplimentare cu privire la tranzacțiile intracomunitare pe care companiile vor avea obligația de a le depune (de exemplu: declarația statistică Intrastat);
- Procesul de pregătire și implementare a sistemului statistic Intrastat în România se bazează atât pe legislația europeană (Regulamentul Consiliului nr. 638/2004 privind statisticile de comerț cu bunuri între statele membre UE și Regulamentul Comisiei nr. 1982/2004 de implementare a Regulamentului Consiliului nr. 638/2004 privind statisticile de comerț cu bunuri între statele membre UE) cât și pe legislația națională (HG nr. 669/2004 privind pregătirea și implementarea sistemului statistic Intrastat în România);
- Menționăm că bunurile care sosesc într-un stat membru UE din alt stat membru UE sunt denumite “**achiziții intracomunitare**” în timp ce bunurile care părăsesc un stat membru UE către un alt stat membru UE sunt denumite “**livrări intracomunitare**”. Achizițiile și livrările intracomunitare, alături de importurile și exporturile din/către țările non-membre UE caracterizează volumul comerțului exterior al unui stat membru UE.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/fr/lvb/l11011a.htm>

Schema de Preferințe Generalizate (SGP) a UE

- SGP este un sistem de preferințe tarifare acordat **unilateral de către UE** unor produse originare din țările în curs de dezvoltare;
- În cadrul acestui sistem produsele originare din țările în curs de dezvoltare beneficiază de taxe vamale reduse sau zero iar produsele originare din țările cel mai puțin avansate au acces liber la exportul pe piața UE;
- UE oferă în cadrul SGP taxe vamale scăzute sau scutiri de taxe pentru 179 de țări și teritorii. Sistemul UE acordă beneficii speciale către cele mai slab dezvoltate 50 de țări și către țările care aplică standarde de protecție a muncii și a mediului (produsele care primesc acest tratament pot diferi de la o țară beneficiară la alta);
- SGP a UE acoperă 6900 produse, care sunt clasificate în 2 categorii: normale și sensibile. Produsele sensibile sunt cele care concurează producția autohtonă din UE și pentru care se impune un anumit nivel tarifar de protecție. Pentru ele nu se poate oferi decât o reducere a taxei vamale. În schimb, produsele normale nu afectează economia UE și drept urmare beneficiază de scutire de taxe vamale.
- Printre țările beneficiare de SGP a UE se numără: China, India, alte țări din fosta CSI (Federația Rusă, Ucraina, Belarus, Armenia, Azerbaijan).
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

<http://europa.eu.int/comm/trade/issues/global/gsp>

Schema de Preferințe Generalizate Plus (SGP +) a UE

- Începând cu 1 ianuarie 2006 și până la 31 decembrie 2008, UE va aplica schema de stimulente pentru o dezvoltare durabilă și o bună guvernare, cunoscută sub numele de inițiativa „**SGP Plus**”, care:
 - extinde numărul de produse acoperite de SGP de la 6900 la 7200 (majoritatea produse agricole și din sectorul piscicol, de interes pentru țările în curs de dezvoltare);
 - extinde cu 15 numărul țărilor beneficiare: cele **5 țări aparținând Comunității Andine** (Bolivia, Columbia, Ecuador, Peru și Venezuela), **șase țări din America Centrală** (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua și Panama), **Moldova, Georgia, Mongolia și Sri Lanka**.
- În momentul în care România va deveni membră a UE, România va fi parte la SGP + (ca donator de preferințe), obținându-se următoarele avantaje pentru operatorii economici români:
 - eficientizarea exportului prin efectuarea de importuri convenabile de materii prime și materiale care nu se realizează în țară și care stau la baza producției de export;
 - obținerea avantajoasă de materii prime și materiale necesare producției interne;
 - completarea resurselor interne prin importuri de materii prime și materiale;
 - realizarea importurilor de utilaje și echipamente necesare re tehnologizării sau menținerii în funcțiune a capacităților de producție existente.
- La data aderării la UE, România va deveni donator de preferințe, din receptor, prin retragerea din:
 - **Sistemul generalizat de preferințe vamale**, în baza căruia țările dezvoltate acordă României reduceri sau scutiri de taxe vamale la importul anumitor produse originare din România. Țările dezvoltate care acordă unilateral României asemenea preferințe, sunt: SUA, Canada, Australia, Noua Zeelandă, Japonia și Federația Rusă.
 - **Sistemul global de preferințe comerciale între țările în curs de dezvoltare**, negociat sub egida UNCTAD, în virtutea căruia România a acordat și a primit o serie de concesi tarifare pentru produsele ce fac obiectul schimburilor comerciale între anumite țări în curs de dezvoltare.
 - **Protocolul celor 16**, negociat sub egida GATT, având ca obiectiv acordarea de preferințe vamale în comerțului dintre țările în curs de dezvoltare, membre ale acestui sistem preferențial.

Măsurile de apărare comercială

- Începând cu momentul aderării țării noastre la UE, măsurile UE în curs, în ceea ce privește România, nu vor mai fi aplicabile și vice-versa, deoarece statele comunitare formează o singură piață, iar în interiorul UE nu sunt posibile măsuri de apărare comercială între statele membre;
- Toate importurile din țări terțe în UE extinsă, vor fi supuse măsurilor de apărare comercială aflate în vigoare în cadrul UE, care sunt în mod automat aplicate în noile state membre (inclusiv România, după aderare);
- Măsurile de apărare comercială adoptate de România împotriva unor țări terțe vor înceta să se aplice;
- Investigațiile de apărare comercială care sunt în curs de desfășurare în UE la momentul aderării vor continua, cu excepția celor privind România;
- Măsurile de apărare comercială adoptate de țări terțe împotriva UE pe ansamblu vor fi extinse și asupra României, ca stat membru al UE, de către țările respective, conform legislației acestora din urmă;
- Comisia Europeană (CE), conform reglementărilor comunitare, inițiază și efectuează investigațiile de apărare comercială pentru toate țările membre UE.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:
<http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules>

Aplicarea acordurilor preferențiale și de cooperare încheiate de UE cu țările terțe

1. **Acorduri comerciale preferențiale**, de tip “**acorduri de comerț liber**” sunt acele acorduri prin care părțile au procedat la acordarea reciprocă a unor concesi (reduceri/eliminări de taxe vamale de import, contingente tarifare etc.). În baza acestor acorduri, produsele de export originare dintr-o țară beneficiază de facilități suplimentare de acces pe piața țării partenere.
2. **Acorduri de cooperare economică și comercială (nepreferențiale)**
 - Acest tip de acord implică nu doar prevederi comerciale cum ar fi acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate, dar și consultarea și cooperarea în domeniile economic, științific și tehnic.
 - Deoarece ele depășesc limitele pur comerciale, baza juridică a acestor acorduri o constituie deopotrivă art. 133 TCE (113 CEE) și 308 TCE (235 CEE), ultimul reglementând posibilitatea extinderii competențelor comunitare.
 - Astfel de acorduri au fost semnate cu țările arabe exportatoare de petrol și cu cele din Pactul Andin (1984), cu China (1984), cu statele ASEAN (1980) etc.
3. Un model nou de acorduri de cooperare îl constituie cele încheiate în 1997-1998 cu Federația Rusă, Ucraina, Republica Moldova și cu alte state din fosta CSI, care poartă numele de «**Acord de parteneriat și cooperare**». Fără a excede cu mult cooperarea clasică, ele conțin elemente de noutate cum ar fi clauza de democratizare care se regăsește și în Acordurile europene încheiate cu țările din Europa Centrală și de Est. O formă nouă de acord este reprezentată de «**Acordul de stabilizare și asociere**», care se situează, din punct de vedere al conținutului, între Acordul de parteneriat și cooperare și Acordul european, **fără să stipuleze însă perspectiva aderării la UE.**

Aplicarea acordurilor preferențiale și de cooperare încheiate de UE cu țările terțe

Acord de asociere

- Baza juridică a acestui tip de acord o constituie, în principal, art. 310 TCE (238 CEE) care prevede dreptul Comunității Europene de a încheia acorduri cu state terțe prin care se stabilește o asociere, acțiuni comune și proceduri speciale de cooperare;
- În practică, cele mai multe Acorduri de asociere au și componente comerciale (cum ar fi reduceri tarifare sau eliminarea restricțiilor cantitative), astfel încât baza lor juridică include și art. 133 TCE, iar, uneori, și art. 308 TCE;
- Pot fi distinse **trei tipuri de Acorduri de asociere**:
 - ca formă specială de asistență pentru dezvoltare (de exemplu: Acordurile de asociere încheiate de UE cu țările din Africa, Pacific și Caraibe sau cu țările din bazinul Mării Mediterane);
 - ca etapă preliminară aderării;
 - ca substitut sau alternativă la statutul de membru al UE (În acest scop a fost, inițial, conceput Spațiul Economic European între țările CE și cele din AELS, la 1.01.1984. O parte din statele AELS au aderat ulterior la UE - Suedia, Finlanda și Austria).

Spațiului Economic European (SEE)

- **Spațiul Economic European** (Islanda, Liechtenstein și Norvegia), înființat în 1993, presupune includerea în Piața Unică comunitară a celor 3 țări;
- Cu Elveția (care face parte din Asociația Europeană a Liberului Schimb – AELS dar care nu face parte din SEE), UE a încheiat șapte acorduri bilaterale, privind: transportul terestru, transportul aerian, libera circulație a persoanelor, agricultura cercetarea, achizițiile publice și barierele comerciale, acorduri care au intrat în vigoare în 2002.
- **Aria de cuprindere a SEE:**
 - libera circulație a mărfurilor, serviciilor, capitalului și a persoanelor;
 - politici orizontale referitoare la cele patru libertăți (politica socială, protecția consumatorului, mediul înconjurător, statistică și dreptul societăților comerciale);
 - participarea în programele UE, cooperarea în afara celor 4 libertăți (cercetarea dezvoltarea, serviciile de informare. Educația, întreprinderea și antreprenoriatul etc).
- **SEE nu acoperă** următoarele domenii:
 - Politicile comune UE în domeniul agriculturii și pisciculturii;
 - Uniunea vamală;
 - Politica comercială comună;
 - Politica externă și de securitate comună;
 - Justiția și afacerile interne.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

www.efta.org

Acorduri de Stabilizare și Asociere

Macedonia

- La 9 aprilie 2001, UE a semnat un Acord de Stabilizare și Asociere cu fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, care a intrat în vigoare la 1 aprilie 2004;
- La 1 ianuarie 2002, a intrat în vigoare Protocolul adițional privind comerțul cu vinuri, iar, la 1 mai 2004, a intrat în vigoare Protocolul de amendare a ASA privind continuarea liberalizării pentru comerțul cu produse agricole și produse din pește;
- Consiliul European din 15-16 decembrie 2005 a decis acordarea statutului de candidat oficial la aderare pentru Macedonia.

Croația

- La 29 octombrie 2001, UE a încheiat cu Croația un Acord de Stabilizare și Asociere, care a intrat în vigoare la 1 februarie 2005;
- La 3 octombrie 2005 au fost lansate negocierile de aderare a Croației la UE.

Acordurile de Stabilizare și Asociere încheiate cu țările din Balcani prevăd ca la importul pe piața UE să fie scutite de taxe vamale:

- toate produsele industriale;
- toate produsele agricole transformate;
- produsele agricole cu excepția cărnii de vită (vor exista anumite contingente pentru bovine vii), produse din pește și vin.

Negocieri în curs în vederea încheierii unor Acorduri de Stabilizare și Asociere:

- la 31 ianuarie 2003, au fost lansate negocierile pentru semnarea Acordului de Stabilizare și Asociere dintre **Albania** și UE;
- la 10 octombrie 2005 au fost deschise negocierile pentru Acordul de Stabilizare și Asociere între UE și **Serbia și Muntenegru**;
- Comisia Europeană analizează progresele **Bosniei și Herțegovina** în vederea lansării negocierilor pe marginea unui Acord de Stabilizare și Asociere.

Sistemul de Preferințe Comerciale Autonome (SPCA)

- În cadrul acordului intitulat „**Măsurile Comerciale Autonome pentru Balcanii de Vest**” (septembrie 2000), Uniunea Europeană a introdus un nou regim comercial față de statele semnatare (Bosnia – Herțegovina, Croația, Iugoslavia, inclusiv Kosovo și Macedonia) pentru eliminarea ultimelor măsuri tarifare în comerțul cu produse industriale (excepție fac anumite produse textile și aluminiul, în cazul Macedoniei), extinderea prevederilor liberatorii asupra unui număr mai mare de produse agricole și de pescuit, ca și extinderea includerii geografice și prelungirea duratei de aplicare la peste cinci ani. Prevederile acestui acord au fost aplicate până la 31 decembrie 2005;
- Având în vedere faptul că în ultimii 5 ani preferințele comerciale au constituit un element cheie pentru revitalizarea economiilor din Balcanii de Vest, Comisia Europeană a prelungit termenul de acordare a Preferințelor Comerciale Autonome până în anul **2010** pentru a menține trendul ascendent al dezvoltării economice a regiunii.
- Prin **SPCA**, UE acordă pentru majoritatea bunurilor originare din țările beneficiare ale Procesului de Stabilizare și Asociere, scutiri de taxe vamale.
- Produsele la care **regimul este diferit**:
 - cote tarifare preferențiale se aplică pentru vin și anumite produse din pește;
 - zahărul este subiectul unor cote tarifare preferențiale (excepție face Croația unde procesul negocierilor este în desfășurare)
 - pentru bovine s-a eliminat doar taxa specifică de import, iar taxele vamale ad valorem de 20 % se aplică în continuare;
 - se aplică cote la produsele textile originare din teritoriile vamale Muntenegru și Kosovo exportate pe piața din UE.

Sistemul de Preferințe Comerciale Autonome (SPCA)

Țări beneficiare ale SPCA

- **Albania.** Una dintre cerințele majore impuse Albaniei de către UE o constituie liberalizarea progresivă a pieței sale în maxim 10 ani.
- **Bosnia și Herțegovina.** Majoritatea produselor originare din Bosnia și Herțegovina sunt exceptate de taxe vamale la importul în UE, fără impunerea de restricții cantitative.
- **Serbia și Muntenegru.** UE îi acordă, începând cu anul 2000, pe baze autonome, un regim comercial preferențial. În baza Acordului privind comerțul cu produse textile dintre UE și Serbia și Muntenegru, semnat la 31 martie 2005, este deschisă practic piața UE pentru produsele textile ce provin din Serbia și Muntenegru dar implică și obligația pentru partea sârbă, ca, treptat, până în ianuarie 2008 să elimine toate taxele vamale pentru produsele textile din UE.
- **Kosovo** beneficiază de asistență financiară prin programul CARDS și de prevederile SPCA. Sub auspiciile prevederilor Pactului de Stabilitate, UNMIK-Kosovo a semnat un Acord Bilateral de Comerț Liber cu Albania, un Acord Interimar de Comerț Liber cu Macedonia în timp ce cu Bosnia și Herțegovina procesul este în desfășurare;
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/westernbalkans/index_en.htm

• **România are acorduri de comerț liber cu Albania, Bosnia și Herțegovina, Serbia și Muntenegru, Macedonia și este, de asemenea, semnatară a Acordului Central European de Comerț Liber (CEFTA). România se va retrage din toate acordurile odată cu aderarea la UE.**

Acorduri de asociere Euro-Mediteraneene

- În 1995, la Barcelona, a fost lansat „**Parteneriatul UE cu țările mediteraneene**” (**Algeria, Maroc, Tunisia, Egipt, Israel, Iordania, Liban, Siria, Turcia, Cipru, Malta, Palestina**), care prevedea crearea unei zone de liber-schimb între statele semnatare, proiect ce urmează să se finalizeze până în anul 2010;
- De la 01.05.2004, Cipru și Malta au devenit membre ale UE;
- Au fost încheiate **acorduri de asociere între UE și Algeria, Egipt, Israel, Iordania, Liban, Maroc, Autoritatea Palestiniană și Tunisia**, dintre acestea intrând deja în vigoare cele cu Algeria, Egipt, Israel, Iordania, Maroc și Tunisia și, pe baze interimare, cele cu Liban și Palestina; în ceea ce privește Siria, acesta se află încă în faza negocierilor;
- Spre deosebire de înțelegerile de cooperare semnate anterior, aceste acorduri furnizează cadrul necesar eliminării, la nivel bilateral, a restricțiilor comerciale asupra produselor industriale, precum și a aplicării de concesiuni pentru comerțul cu anumite produse agricole și de pescuit;
- În relație cu **Turcia**, a fost semnat un **Acord de Asociere cu UE**, iar la data de 01.06.1996, Turcia a semnat **Acordul de Uniune Vamală cu UE**;
- Pe lângă faptul că s-au eliminat barierele tarifare și netarifare între părți, Turcia a adoptat taxe vamale comune cu UE la importul din țări terțe. În acest cadru, Turcia a redus, în anul 2005, rata medie de protecție vamală față de terți la produse industriale, de la 16% la 4,2%. Taxele vamale la produsele agricole vor fi eliminate după adoptarea de către Turcia a Politicii Agricole Comune a UE. La data de 17 decembrie 2004, Consiliul European a definitivat proiectul pentru deschiderea procesului de negociere în vederea aderării Turciei la UE. În decembrie 2005, Consiliul a adoptat Parteneriatul de Aderare al Turciei la UE;
- Dintre aceste țări, România are, în prezent, Acorduri de comerț liber încheiate cu Israel și Turcia, din care se va retrage la data aderării la UE.**

Acorduri de asociere Euro-Mediteraneene

- Unul din elementele politicii comerciale a UE în relație cu țările mediteraneene îl constituie principiul **cumulului pan-euro-mediteranean de origine** al mărfurilor care facilitează cooperarea economică și schimburile comerciale între țările participante la Parteneriatul Euro-Mediteranean (bunurile originare dintr-o țară mediteraneană pot beneficia de preferințe vamale la importul într-o altă țară mediteraneană în măsura în care îndeplinesc prevederile Protocoalelor de reguli de origine, anexe ale Acordurilor de comerț liber încheiate cu partenerii din această regiune, acorduri ce conțin reguli de origine identice și conforme cu legislația comunitară).
- În prezent, Comisia Europeană negociază cu statele participante la Parteneriatul Euro-Mediteranean, principalele componente ale propunerii de mandat fiind:
 1. plasarea negocierii în cadrul politicii de vecinătate a UE;
 2. liberalizarea „clasică” a comerțului la orizontul lui 2010, cu excepții pentru produse sensibile la care liberalizarea se va face gradual sau se va opri la un anumit stadiu;
 3. asimetrie în calendarul de liberalizare;
 4. măsuri de sprijin în domeniul dezvoltării durabile etc.
- Mandatul Comisiei Europene vizează începerea negocierilor cu un prim grup de țări (Tunisia, Maroc, Israel, Egipt) la începutul anului 2006, cu obiectivul încheierii acestora în anul 2007. România (și Bulgaria) va participa la aceste negocieri, în anul 2006, în calitate de observator activ.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/euromed/index_en.htm

Acorduri preferențiale încheiate cu țările din Africa

Țările ACP (Africa, Caraibe și Pacific)

- La data de 23.06.2000 a fost semnat, la Cotonou, **Acordul de parteneriat între UE și țările ACP**, cu o valabilitate de 20 ani;
- În prezent, 78 de țări din Africa, Caraibe și Pacific sunt semnatare ale Acordului de la Cotonou: 48 state africane (care acoperă toată Africa sub-Sahariană, 15 state din Caraibe și 15 state din Pacific);
- Din 2003 s-au lansat negocieri regionale cu cele 6 regiuni (Africa de Vest, Africa Centrală, Africa de Est și de Sud, Comunitatea Sud Africană în vederea dezvoltării, Caraibe și Pacific), în vederea încheierii unor acorduri de parteneriat economic.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/acp/index_en.htm

Africa de Sud

- **Acordul referitor la Comerț, Dezvoltare și Cooperare” încheiat de UE cu Africa de Sud** a intrat în vigoare, pe baze provizorii, la 1 ianuarie 2000, iar de la 1.05.2004 se aplică integral;
- Acordul prevede liberalizarea în procent de 95% a exporturilor Africii de Sud către UE, în decurs de 10 ani de la semnarea acordului, precum și în procent de 86% a exporturilor UE în Africa de Sud, într-o perioadă de 12 ani;
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/southafrica/index_en.htm

Acorduri similare de cooperare au fost semnate cu Botswana, Lesotho, Namibia, acele țări africane partenere ale Africii de Sud în „Uniunea Vamală Sud – Africană”, dar, cum schimburile comerciale ale Uniunii cu aceste state sunt extrem de modeste, implicațiile la nivelul comerțului comunitar nu sunt sesizabile.

Acorduri preferențiale încheiate cu țările din America Latină

Mexic

- **Acordul de parteneriat economic, coordonare politică și cooperare dintre UE și Mexic**, intrat în vigoare la 1 iulie 2000;
- Prin acest Acord s-a realizat: promovarea comerțului de bunuri și servicii și încurajarea fluxului de investiții reciproce; liberalizarea progresivă a schimbului de mărfuri; deschiderea piețelor publice;
- Această înțelegere privind comerțul acoperă următoarele sectoare: accesul pe piață al bunurilor, regulile de origine, reglementările tehnice, măsurile de natură sanitară și fitosanitară, măsurile de salvagardare, investițiile, comerțul cu servicii, achizițiile guvernamentale, politica concurențială, drepturile de proprietate intelectuală, mecanismul disputelor.
- Pentru bunurile industriale, UE a eliminat până al 1 ianuarie 2003 toate taxele vamale, în timp ce termenul maxim pentru Mexic este 1 ianuarie 2007; pentru produsele agricole care intră sub incidența acestui acord, programul de liberalizare pentru UE are scadență anul 2008, iar pentru Mexic, anul 2010.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:
http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/mexico/index_en.htm

Chile

- Acordul de asociere politică, economică și de cooperare, semnat la 26 aprilie 2002; prevederile referitoare la comerț se aplică, pe baze interimare, din 1 februarie 2003;
- Acordul conține prevederi referitoare la: eliminarea barierelor în calea comerțului, liberalizarea investițiilor și a fluxurilor de capital, măsuri de natură sanitară și fitosanitară, facilitarea comerțului – în special în domeniul vinurilor și băuturilor spirtoase, protejarea drepturilor de proprietate intelectuală, mecanismul de soluționare a diferendelor.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:
http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/chile/index_en.htm

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America de Nord

Statele Unite ale Americii

- În 1995, s-a semnat documentul intitulat „**Noua Agendă Transatlantică**”, împreună cu **Planul Comun de Acțiune UE – SUA**.
- Elementul central al acestui Acord este reprezentat de intenția creării unei piețe comune transatlantice prin eliminarea graduală a barierei în calea comerțului cu bunuri, servicii sau a investițiilor.
- Pentru implementarea priorităților stabilite de Planul Comun de Acțiune a fost creat **Grupul de lucru pentru Parteneriatul economic transatlantic**, organism ce are rolul de a implementa inițiative în domeniul comerțului menite să asigure dezvoltarea cooperării economice în beneficiul ambelor state.

Canada

- Cadrul juridic bilateral este reprezentat de un **Acord cadru pentru cooperarea economică și în domeniul comerțului** precum și de o serie de acorduri cu impact punctual, precum Acordul în domeniul cooperării vamale, standardizării, competiției și sanitar – veterinar.
- În anul 2003 cele două părți au semnat un acord în domeniul comerțului cu vinuri și băuturi spirtoase, acord ce prevede reguli pentru recunoașterea reciprocă a practicilor oenologice și a indicațiilor geografice în domeniu.

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America Latină

MERCOSUR

- Creat în 1991, reprezintă cel mai relevant bloc comercial sud-american (cu peste 200 milioane locuitori și un PIB superior de 700 miliarde de dolari), format din Argentina, Brazilia, Paraguay și Uruguay;
- Relațiile comerciale dintre UE și MERCOSUR sunt de cooperare bilaterală și multilaterală în cadrul OMC;
- Din anul 2000, UE și MERCOSUR sunt în proces de negociere a unui Acord de asociere bi-regional, care include și o zonă de comerț liber.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:
http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/mercosur/index_en.htm

Pactul andin (Comunitatea Andină de Națiuni – CAN) cuprinde Bolivia, Columbia, Ecuador, Peru și Venezuela;

- Primul **acord de cooperare cu UE**, incluzând clauza națiunii celei mai favorizate și elementele de cooperare economică tradițională, a fost semnat în decembrie 1983 la Cartagina, dar n-a intrat în vigoare decât în februarie 1987;
- În 1993, acordul a fost reînnoit, iar prevederile sale au cuprins și măsuri referitoare la protecția drepturilor omului și a sănătății mediului;
- Obiectivul comun este încheierea unui Acord de Asociere UE-CAN, sens în care a fost lansat, în decembrie 2005, un exercițiu-mecanism de evaluare-examinare a procesului de integrare economică regională în cadrul Comunității Andine.
- Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:
http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/andean/index_en.htm

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America Latină și Centrală

Grupul de la Rio

- Numără în prezent 11 membri, reunind toate statele ce fac parte din Asociația latino-americană de integrare: Argentina, Brazilia, Bolivia, Chile, Columbia, Ecuador, Mexic, Paraguay, Peru, Uruguay și Venezuela.
- Conferința ministerială de la Roma din decembrie 1990 a instituționalizat dialogul dintre aceste state și UE, principalele teme de discuție fiind: cooperarea economică, mediul, principiile democrației, combaterea terorismului și a traficului de narcotice, integrarea regională etc.

Piața comună centramericană a rezultat din „Tratatul general de integrare economică centramericană” semnat în 1960 de Guatemala, Salvador, Honduras și Nicaragua, la care s-a adăugat Costa Rica în 1962.

- În 1962 a fost semnat de către cele cinci țări un „Acord multilateral tranzitoriu de liber-schimb”.
- UE a încheiat doar un acord cadru de cooperare cu aceste țări, semnat la 22.12.2003.

Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-urile:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/central_america/index_en.htm

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/lac/index_en.htm

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Asia

ASEAN (Indonezia, Malaezia, Singapore, Filipine, Tailanda, Vietnam, Cambogia, Brunei, Burma și Laos)

- **Acord general de cooperare UE - ASEAN**, semnat în 1980;
- Relațiile comerciale sunt caracterizate de un surplus comercial în favoarea ASEAN, exporturile acestor țări pe piața comunitară cifrându-se la circa 66 miliarde de Euro față de un volum al exporturilor comunitare de numai 39 de miliarde. Principalele game de produse exportate de statele ASEAN sunt echipamentele industriale, produsele agricole și produsele textile.

Japonia

UE are încheiate **două acorduri specifice** cu Japonia, un Acord referitor la recunoașterea reciprocă a evaluărilor de conformitate pentru o serie de produse industriale (echipamente de telecomunicații, echipamente electrice, produse farmaceutice și produse ale industriei chimice), precum și un Acord privind cooperarea în sectorul practicilor anti-concurențiale.

Coreea

- UE reprezintă pentru **Coreea** a treia piața de desfacere ca mărime, pentru produsele sale destinate exportului, în special echipamente industriale, textile și utilaje pentru transport. Importurile de produse comunitare pun accent pe echipamente industriale și produse ale industriei chimice.
- În aprilie 2001 cele două părți au semnat Acordul Cadru de Cooperare și Comerț, document care definește liniile directoare ale relațiilor bilaterale. Între cele două părți există, de asemenea, un Acord în domeniul cooperării vamale, precum și un Acord în domeniul telecomunicațiilor.

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Asia

China

- România va prelua politica comunitară în ceea ce privește **accesul pe piață al produselor textile de origine chineză**, respectiv de aplicare a unui **sistem de dublă supraveghere** menit să prevină eventualele distorsionări ale pieței de profil cauzate de nivelul ridicat al acestor tip de importuri.
- România se va alinia la eforturile UE menite a asigura deschiderea piețelor de profil chineze, în special în ceea ce privește ponderea capitalului străin în sectoare, precum construcțiile, domeniul financiar-bancar, al asigurărilor, telecomunicațiilor sau construcțiilor de automobile și facilitarea accesului la materiile prime ale Chinei.

India

- România se va alătura demersurilor întreprinse de UE în vederea simplificării procedurilor de import aplicate în prezent de India, precum și pentru eliminarea unor serii de bariere netarifare în calea comerțului, în special în ceea ce privește reglementările în domeniul standardizării, certificatele sanitar – veterinar și fitosanitare.
- Uniunea Europeană a încheiat cu India o serie de **acorduri specifice** precum Acordul în domeniul **comerțului cu zahăr**, Acordul de cooperare vamală și **Acordul general de cooperare** (acoperă domenii precum comerțul, cooperarea economică, agricultura, turismul etc.). Acordul în domeniul comerțului cu zahăr prevede achiziționarea de către UE a cantități de zahăr, brut sau rafinat, la prețuri fixe, stabilite pe bază anuală.

Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/asean/index_en.htm

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din fosta CSI

• Federația Rusă

- **Acord de parteneriat și cooperare (APC)** care a intrat în vigoare în decembrie 1997;
- Uniunea Europeană este principalul partener comercial-economic al Federației Ruse,
- La rândul său, Federația Rusă deține primul loc în lista furnizorilor gazelor naturale spre UE și locul doi la capitolul livrărilor de petrol.

• Ucraina

- În aprilie 2005, EU și Ucraina au început un **studiu** în vederea analizării condițiilor economice necesare încheierii unui **Acord de comerț liber**;
- La 9 martie 2005, între UE și Ucraina s-a semnat **Acordul privind comerțul cu produse textile**;
- Începând cu mai 2005, Guvernul Ucrainei a eliminat regimul cotelor pentru smoală, precum și sistemul licențierii pentru carne, produse din carne și minereu de fier;
- La 27 iulie 2005, între UE și Ucraina s-a semnat **Acordul privind comerțul cu produse siderurgice** în perioada 2005 – 2006.

• **Acorduri de Parteneriat și Cooperare** cu Armenia (intrat în vigoare la 1 iulie 1999), Azerbaijan (1 iulie 1999), Georgia (1 iulie 1999), Kazahstan (1 iulie 1999), Kirghistan (1 iulie 1999), Moldova (1 iulie 1998), Ucraina (1 iulie 1998), Uzbekistan (1 iulie 1999).

• Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/external_relations/ceeca/pca/index.htm

Acord nepreferențial încheiat cu Republica Moldova

- **Moldova** a semnat **Acordul de Parteneriat și Cooperare cu UE** la 28 noiembrie 1994, care reprezintă baza legală în relațiile UE – Republica Moldova.
- Semnat la 2 octombrie 1995, Acordul Interimar privind comerțul între Republica Moldova și Uniunea Europeană a intrat în vigoare la 1 mai 1996, fapt care a permis o dinamizare a schimburilor comerciale.
- După intrarea în vigoare a APC la 1 iulie 1998, relațiile Republicii Moldova cu UE au fost plasate într-un cadru legislativ oficial.
- Începând cu 1 ianuarie 2006 Republica Moldova este beneficiară a Schemei Generalizate de Preferințe Plus (SGP +), care constituie un regim preferențial de comerț oferit de UE pentru susținerea dezvoltării și buneii guvernări. Avantajul principal al acestui sistem constă în faptul că 7200 produse moldovenești vor beneficia de acces liber pe piața UE, fiind scutite de plata taxelor vamale.
- Continua dialogul cu UE în vederea includerii Moldovei pe lista țărilor beneficiare de Preferințe Comerciale Autonome ale UE (similare celor acordate de UE statelor din Balcanii Occidentali), care va extinde și mai mult lista produselor ce vor putea fi exportate în UE exceptate de taxe vamale.

Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-ul:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/moldova/index_en.htm

- **În prezent, România are încheiat un Acord de Comerț Liber cu Republica Moldova din care va ieși la data aderării la UE.**

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Oceania

Australia și Noua Zeelandă.

- În principal aceste țări sunt exportatori importanți de produse agricole. Cu ambele state UE a încheiat acorduri în domeniul cooperării economice și al standardizării;
- Interesele ofensive ale UE vizând mărirea exporturilor sale pe aceste piețe, sunt direcționate în principal în sensul reducerii graduale a tarifelor de import;
- Media taxelor vamale aplicate de Australia se situează în jurul valorii de 4,5%. Taxe vamale ridicate sunt aplicate în prezent pentru îmbrăcăminte (cca. 25%), alte produse textile și încălțăminte (15%), precum și pentru automobile și piese de schimb. În privința unei serii de produse agricole (brânză) și pentru băuturile alcoolice, Australia aplică taxe vamale specifice, peste procentul de 5%.

Informații suplimentare pot fi obținute consultând site-urile:

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/australia/index_en.htm

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/newzeeland/index_en.htm

Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Orientul Mijlociu

- Bahrein, Kuwait, Oman, Qatar, Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite au creat în mai 1981 Consiliul de Cooperare a țărilor arabe din Golf (CCG).
- În 1989 **UE și CCG au semnat un acord de cooperare** care prevedea facilitarea relațiilor comerciale, cooperarea în domeniul industrial, energiei și mediului înconjurător și, totodată, începerea de negocieri în vederea încheierii unui acord de comerț liber între cele două părți.
- Semnarea unui asemenea acord a fost însă condiționată de realizarea unei uniuni vamale a țărilor arabe din Golf (conform mandatului Consiliului UE din 2001) și, în consecință, țările participante la Consiliul de Cooperare au decis, în decembrie 2001, crearea, începând cu data de 01 ianuarie 2003 a Uniunii vamale, introducându-se și un Tarif vamal comun aplicabil țărilor din afara Consiliului de cooperare a țărilor arabe din Golf;
- În prezent Comisia Europeană poartă negocieri cu CCG în vederea încheierii unui Acord de comerț liber. Obstacolele întâmpinate în cadrul consultărilor bilaterale se referă, în principal, la tarifele practicate de UE la importurile de produse petrochimice și protecția aplicată de statele membre CCG, în sectoarele telecomunicații și bancar.
- **România acordă unora dintre statele din Orientul Mijlociu facilități vamale în cadrul SGPC, din care se va retrage odată cu aderarea la UE.**

Perspective

- În prezent, printre prioritățile la nivel comunitar se regăsesc:
 - încheierea unor Acorduri de parteneriat economic cu țările ACP (Africa, Caraibe, Pacific);
 - încheierea unor Acorduri de Asociere UE – Comunitatea Andină, UE – America Centrală și UE – MERCOSUR;
 - începerea negocierilor cu un prim grup de țări mediteraneene (Tunisia, Maroc, Israel, Egipt) la începutul anului 2006, cu obiectivul încheierii acestora în anul 2007.
- În martie 2006, va avea loc Summit-ului UE – Asia, unde se va discuta implementarea parteneriatelor cu India, China și Japonia, se va urmări definirea unui acord-cadru privind reglementarea relațiilor contractuale ale cooperării UE – China;
- Summit-ul UE-Rusia va avea loc în mai 2006, pe agendă figurând subiecte precum: cooperarea în domeniul energiei și mediului, aderarea Rusiei la OMC, crearea și implementarea unui Spațiu Economic Comun UE-Rusia;
- În mai 2006 se va desfășura Summit-ul UE - America Latină și Caraibe, în cadrul căruia se vor aborda chestiuni politice de interes comun, problematica dezvoltării, cooperarea bi-regională.

Site-uri ce pot fi consultate:

www.dce.gov.ro;

<http://europa.eu.int/comm/trade>;

http://europa.eu.int/comm/external_relations;

http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs;

<http://europa.eu.int/scadplus>.